

Spregledana kulturna dediščina in uporaba digitalne raziskovalne infrastrukture za humanistiko v raziskavi Odlivanje smrti

Andrej Pančur¹, Alenka Pirman², Maruša
Kocjančič²

¹ Inštitut za novejšo zgodovino

² Društvo za domače raziskave
Ljubljana, Slovenija

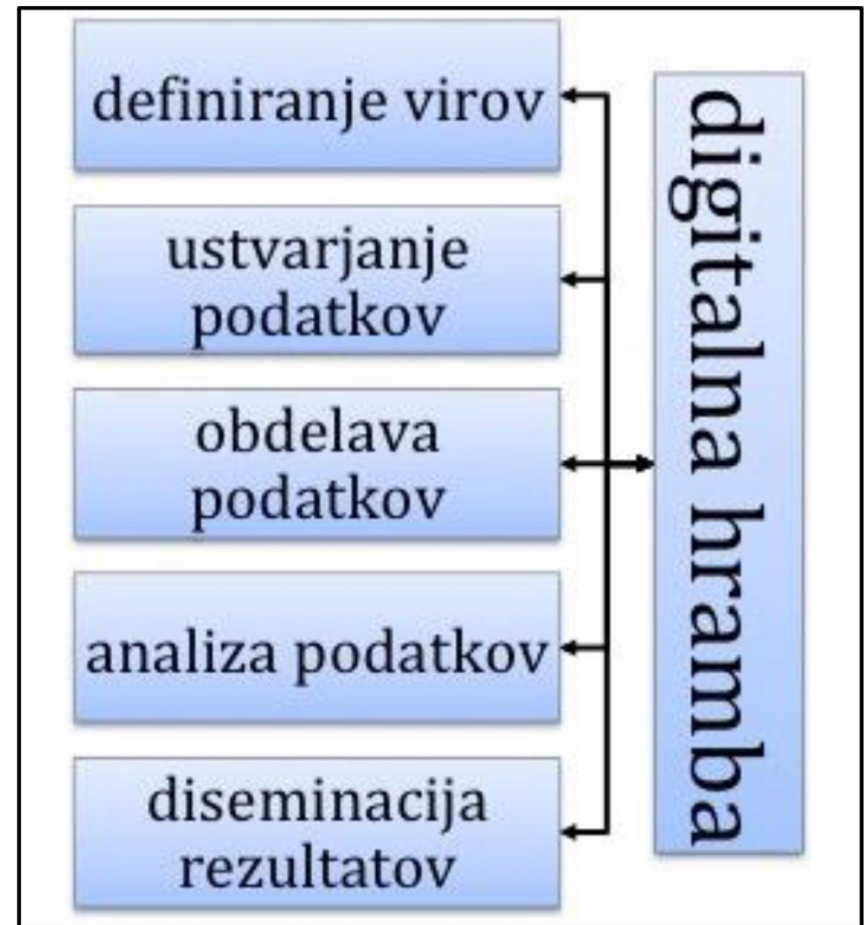
JTDH2018

Uporaba kulturne dediščine v raziskovalne namene

- Primer raziskave Odlivanje smrti v okviru evropskega projekta TRACES
- Primer dobrega sodelovanja:
 - raziskovalci (Društvo za domače raziskave)
 - raziskovalne in kulturne ustanove, ki hranijo kulturno dediščino (javni zavodi)
 - digitalna raziskovalna infrastruktura za humanistiko (Inštitut za novejšo zgodovino)

Predstavitev vsebine: življenjski cikel raziskovalnih podatkov

- Vsebinska zasnova raziskave
- Ustvarjanje raziskovalnih podatkov
- Obdelava raziskovalnih podatkov:
 - podatkovni model
 - standardizacija
 - digitalna izdaja
- Analiza raziskovalnih podatkov
- Diseminacija rezultatov
- Zaključek: trajna hramba

Vsebina: Odlivanje smrti oz. odlivanje posmrtnih mask

PROJEKTI

Sporna dediščina v projektu TRACES

3. 11. 2016

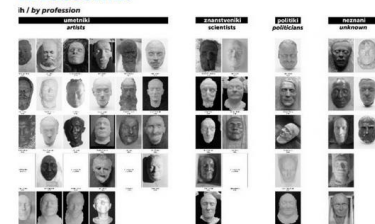
Jedro raziskovalnega projekta TRACES je pet interdisciplinarnih umetniško-znanstvenih “delovnih postaj” po Evropi, ki se, vsaka zase, soočajo s popolnoma različnimi temami in okoliščinami. V Mediašu, Krakovu, Ljubljani, na Dunaju (in v Berlinu ter Edinburghu) in v Belfastu so se vpostavile delovne skupine, ki smo jih poimenovali “ustvarjalne koprodukcije”. V njih enakopravno sodelujejo umetniki, znanstveniki in upravitelji sporne kulturne dediščine. Projekt TRACES želi preseči uveljavljeno prakso umetniških intervencij in posebno pozornost posveča razvoju metodologij sodelovanja.

Odsotnost kot dediščina

V transilvanskem mestu Mediaș se ukvarjajo z odsotnostjo spomina meščanov na nekdanje judovsko prebivalstvo, ki

Projekti

[Posmrtné maske iz javnih zbirk, kaj pa iz zasebnih?](#)

[Doktorja Kramerja poslednji obraz](#)

[Ob zaključku poizvedovanja o posmrtnih maskah v javnih zbirkah](#)

Ustvarjanje raziskovalnih podatkov

- posmrtna maske kot digitalni nadomestki
- začetni nabor kulturnih ustanov
- posodabljanje prvotnega nabora ustanov
- posmrtna maske v ustanovah relativno slabo obdelane

Posredovani metapodatki ustanov

metapodatek	št.
upodobljenec	31
avtor	24
tehnika	18
datacija	14
inventarna številka	17
nahajališče	23
provenienca	20
dimenzije	13
stanje	7
ohranjenost	1
število kopij	2
viri	1

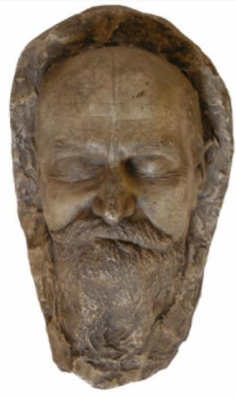
Obdelava raziskovalnih podatkov: podatkovni model

- Pridobljene digitalne nadomestke in metapodatke najprej potrebno dopolniti in obdelati v skladu z namenom raziskave.
- Ustvarjanje novih digitalnih nadomestkov.
- Vključitev digitalnih objektov v portal Zgodovina Slovenije – Slstory.
- Podatkovni model:
 - Entitete: objekt (posmrtna maska), oseba, organizacija (hrani posmrtno maske, kraj (rojstva, smrti, organizacije).
 - Relacije med objektom in osebo: subjekt (upodobljenec), izdelava (avtor), naročilo (oseba ali ustanova).

Standardizacija: Slstory – Dublin Core aplikacijski profil

Standard	Element	Opis
DCMI	title	naslov objekta
DCMI	description	opis objekta
DCMIType	type	tip objekta: Physical Object
DCMI	creator	avtor maske
DCMI	contributor	naročnik
DCMI	created, date	leto naročila oz. izdelave
DCMI	hasVersion, isVersionOf	relacije med verzijami
LIDO	eventMaterialsTech	tehnika
Slstory	collection	ustanova, ki hrani analogno masko
DCMI	accessRights	zbirka/nahajališče
DCMI	identifier	inventarna številka
Spectrum	TechnicalAttributes	stanje objekta
LIDO	objectMeasurement	velikost objekta
DCMI	provenance	provenienca
DCMI	bibliographicCitation	viri in literatura

Digitalni objekt (posmrtna maska) v My SQL relacijski bazi portala Sistory

Alojzij Gangl (Belokranjski muzej)

Jezik: brez jezikovne vsebine

Vrsta gradiva: Slika

Leto: 1935

Vsebina: [Alojzij Gangl](#)

Zbirka: Belokranjski muzej Metlika

Trajna povezava: <http://hdl.handle.net/11686/37990>

Identifier: U 73

▲ Multimedia, povezave in prenosi

Naslov: Posmrtna maska Alojza Gangla

Ime: Gangl_Metlika.JPG

Velikost: 1.35 MB

Format: image/jpeg

Stalna povezava: <https://hdl.handle.net/11686/file22842>

 Prenesi

 Odpri

▲ Podroben opis

Avtor je neznan praški kipar.

▲ Vsi metapodatki

- **dcterms:identifier** ⓘ <http://hdl.handle.net/11686/37990>
- **dcterms:title** ⓘ
 - Alojzij Gangl (Belokranjski muzej)
- **dcterms:subject** ⓘ
 - Alojzij Gangl
- **dcterms:isPartOf** ⓘ
 - Belokranjski muzej Metlika
- **dcterms:date** ⓘ
 - 1935
- **dcterms:type** ⓘ
 - Physical Object
- **dcterms:identifier** ⓘ
 - U 73
- **dcterms:language** ⓘ
 - zxx
- **dcterms:accessrights** ⓘ
 - Depo
- **dcterms:provenance** ⓘ
 - V muzeju od leta 1960 (zapuščina Alojza Gangla).
- **dcterms:type** ⓘ
 - Mavec, patiniran
- **dcterms:extent** ⓘ
 - v: 38 cm; š: 23 cm; g: 20 cm

Uporaba bolj fleksibilne XML podatkovne strukture

Entiteta oseba: TEI (Slovenska
biografija)

Entiteta objekt: Sistory XML
izvoz → XSLT → LIDO

```
<person xml:id="pers.GanglAlozij1859">
  <persName>
    <forename>Alozij</forename>
    <surname>Gangl</surname>
  </persName>
  <persName>
    <forename>Alojz</forename>
    <surname>Gangl</surname>
  </persName>
  <sex value="M"/>
  <occupation scheme="#occupation" code="#kipar"/>
  <birth>
    <date when="1859-06-08"/>
    <placeName>
      <settlement>Metlika</settlement>
      <country>Slovenija</country>
      <geo>45.6473994 15.3176752</geo>
    </placeName>
  </birth>
  <death>
    <date when="1935-10-02"/>
    <placeName>
      <settlement>Praga</settlement>
      <settlement xml:lang="cs">Praha</settlement>
      <country>Češka</country>
      <geo>50.0755381 14.4378005</geo>
    </placeName>
  </death>
  <idno type="URL">http://www.slovenska-biografija.si/oseba/sbi196550/</idno>
</person>
```

```
<lido:objectMeasurementsWrap>
  <lido:objectMeasurementsSet>
    <lido:displayObjectMeasurements>v:31 cm; š: 16.3 cm; g: 21 cm.<
  </lido:objectMeasurementsSet>
  <lido:objectMeasurementsSet>
    <lido:measurementsSet>
      <lido:measurementType>Višina</lido:measurementType>
      <lido:measurementUnit>cm</lido:measurementUnit>
      <lido:measurementValue>31</lido:measurementValue>
    </lido:measurementsSet>
    <lido:measurementsSet>
      <lido:measurementType>Širina</lido:measurementType>
      <lido:measurementUnit>cm</lido:measurementUnit>
      <lido:measurementValue>163</lido:measurementValue>
    </lido:measurementsSet>
    <lido:measurementsSet>
      <lido:measurementType>Globina</lido:measurementType>
      <lido:measurementUnit>cm</lido:measurementUnit>
      <lido:measurementValue>21</lido:measurementValue>
    </lido:measurementsSet>
  </lido:objectMeasurementsSet>
</lido:objectMeasurementsWrap>
```

Digitalna izdaja: TEI in LIDO → XSLT (Sistory TEI profil) → statične spletne strani → dinamična vsebina → analiza

Sistory

Naslovnica

Kolofon

TEI kolofon

Seznam

Indeksi

Posmrtne maske

>>

Filtriraj po letu nastanka maske

+

Vidnost stolpcev

CSV

Excel

PDF

Išči po vseh stolpcih:

Zaporedje	Naziv	Leto	Upodobljenec	Ustanova
18	Ivan Cankar (AGRFT)		Ivan Cankar	Arhiv CTF UL AGRFT
19	Ivan Cankar (CD)		Ivan Cankar	Cankarjev dom
20	Ivan Cankar (MGML)		Ivan Cankar	Mestni muzej Ljubljana
21	Ivan Cankar (MKL)		Ivan Cankar	Slovanska knjižnica
23	Ivan Cankar (Notranjski muzej Postojna)		Ivan Cankar	Notranjski muzej Postojna
24	Ivan Cankar (Novo mesto)		Ivan Cankar	Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto
22	Ivan Cankar (NUK)		Ivan Cankar	Narodna in univerzitetna knjižnica
25	Ivan Cankar (SLOGI)	1918	Ivan Cankar	SLOGI - Ikonoteka
26	Ivan Cankar (Vrhnika)	1918	Ivan Cankar	Zavod Ivana Cankarja Vrhnika
	Iskanje	Prikaži vs	Ivan Cankar (9)	Prikaži vse

Prikazanih od 1 do 9 od skupno 9 zapisov (filtrirano po vseh 99 zapisih)

Analiza, diseminacija, dostop, hramba, načrti

- Društvo za domače raziskave v sodelovanju z Viktorjem Gojkovičem: Odlivanje smrti, Galerija Vžigalica (MGML), Ljubljana, 1. 11. — 24. 12. 2017, <http://ddr.si/sl/odlivanje-smrti-v-vzigalici/>
- Zbirka digitalnih objektov: <http://www.sistory.si/11686/menu196>
- Digitalna izdaja: <http://www.sistory.si/11686/37475>, <http://odlivanjesmrti.si>, <https://github.com/Sistory/publications>
- Archivemantica
- si4